

2023

PHILOSOPHY

(Honours Core)

Paper : PHI-HC-3026

(Indian Philosophy—II)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

- (a) According to Sāṅkhya philosophy, what is the material cause of the world?

সাংখ্য দৰ্শনৰ মতে জগতৰ উপাদান কাৰণ কি ?

- (b) Sāṅkhya theory of causation is known as ____.

(Fill in the blank)

সাংখ্য দৰ্শনৰ কাৰ্যকাৰণবাদক _____ বুলি জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

2 0 2 3

PHILOSOPHY

(Honours Core)

Paper : PHI-HC-3026

(Indian Philosophy—II)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

- (a) According to Sāṅkhya philosophy, what is the material cause of the world?

সাংখ্য দৰ্শনৰ মতে জগতৰ উপাদান কাৰণ কি ?

- (b) Sāṅkhya theory of causation is known as _____.

(Fill in the blank)

সাংখ্য দৰ্শনৰ কাৰ্যকাৰণবাদক _____ বুলি জনা যায় ।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (c) What does 'Pramā' mean?
'প্রমা' বুলিলে কি বুজা ?
- (d) Mention any one kind of Cittavṛtti as classified in Yoga psychology.
যোগ মনস্তত্ত্বত ভাগ কৰা অনুযায়ী যি কোনো এক প্ৰকাৰৰ চিত্তবৃত্তি উল্লেখ কৰা।
- (e) What is the first 'Padārtha', according to Vaiśeṣika philosophy?
বৈশেষিক দৰ্শনৰ মতে প্ৰথম 'পদাৰ্থ'টো কি ?
- (f) What is Prāgabdhāva in Vaiśeṣika philosophy?
বৈশেষিক দৰ্শনত প্ৰাগভাৱ কাক বোলে ?
- (g) The two kinds of Arthāpatti in Mīmāṃsā philosophy are Dṛṣṭārthāpatti and _____.
(Fill in the blank)
মীমাংসা দৰ্শনৰ দুই প্ৰকাৰৰ অৰ্থাপত্তি হ'ল দৃষ্টাৰ্থাপত্তি আৰু _____.
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)
- (h) Who is the author of *Brahmasūtra*?
'ব্ৰহ্মসূত্ৰ'ৰ ৰচক কোন ?

- (i) Rāmānuja's theory of causation is known as Brahmapariṇāmavāda/ Prakṛti-Pariṇāmavāda/Brahmavivartavāda.
(Choose the correct answer)
ৰামানুজৰ কাৰ্যকাৰণবাদক ব্ৰহ্মপৰিণামবাদ / প্ৰকৃতি-পৰিণামবাদ/ ব্ৰহ্মবিবৰ্তবাদ বুলি জনা যায়।
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
- (j) What is Dāśya Bhakti according to Śaṅkaradeva?
শংকৰদেৱৰ মতে দাস্য ভক্তি কি ?

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What are the two theories of causation in Indian Philosophy?
ভাৰতীয় দৰ্শনত থকা কাৰ্যকাৰণ সম্পৰ্কীয় মতবাদ দুটা কি কি ?
- (b) What is called Savicāra Samādhi?
সবিচাৰ সমাধি কি ?
- (c) State two points of differences between Svārthānumāna and Parārthānumāna.
স্বাৰ্থানুমান আৰু পৰাৰ্থানুমানৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

- (d) What do you mean by 'Adhyāsa' in Śaṅkarācārya's Advaita Vedānta?

শঙ্কৰাচাৰ্যৰ অদ্বৈত বেদান্তত 'অধ্যাস' মানে কি বুজা ?

- (e) What is Rāmānuja's concept of Apr̥thaksiddhi?

ৰামানুজৰ অপৃথক্সিদ্ধিৰ ধাৰণাটো কি ?

3. Answer any four from the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) How does Sāṅkhya philosophy distinguish between Puruṣa and Prakṛti? Describe briefly.

সাংখ্য দৰ্শনে কিদৰে পুৰুষ আৰু প্ৰকৃতিৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰিছে ? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা ।

- (b) What are the five stages of Cittabhūmi in Yoga psychology? Explain briefly.

যোগ মনোবিজ্ঞানৰ চিত্তভূমিৰ পাঁচটা স্তৰ কি কি ? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা ।

- (c) Write a brief note on Vaiśeṣika concept of 'substance'.

বৈশেষিক দৰ্শনৰ 'দ্রব্য'ৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা ।

- (d) Write a short note on Mīmāṃsā theory of Viparīta-Khyātivāda.

মীমাংসা দৰ্শনৰ বিপৰীত-খ্যাতিবাদ তত্ত্বটোৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা ।

- (e) Compare five-membered syllogism of Naiyāyikas with Aristotelian syllogism.

ন্যায়ৰ পঞ্চ অৰয়বী অনুমানৰ সৈতে এৰিষ্ট'টলৰ ন্যায় অনুমান তুলনা কৰা ।

- (f) Write a short note on Neo-Vaiṣṇavism of Śaṅkaradeva.

শঙ্কৰদেৱৰ নৱ-বৈষ্ণৱবাদৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা ।

4. Answer any four from the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Explain critically Sāṅkhya concept of the plurality of selves. 10

সমালোচনা সহকাৰে সাংখ্য দৰ্শনৰ বহু পুৰুষবাদৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা ।

- (b) Explain Cittavṛtti Nirodha of Yoga philosophy. 10

যোগ দৰ্শনৰ চিত্তবৃত্তি নিৰোধ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা ।

- (c) What is perception in Nyāya philosophy?
Explain various kinds of perception. 2+8=10

ন্যায় দৰ্শনত প্ৰত্যক্ষ কাক বোলে? প্ৰত্যক্ষৰ বিভিন্ন
প্ৰকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Explain Vaiśeṣika atomistic theory of
creation. How is Vaiśeṣika atomism
different from Greek atomism? Discuss.

6+4=10

সৃষ্টি সম্পৰ্কীয় বৈশেষিক পৰমাণুবাদ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।
বৈশেষিক পৰমাণুবাদ গ্ৰীক পৰমাণুবাদৰ পৰা কিদৰে
পৃথক? আলোচনা কৰা।

- (e) Explain briefly the Mīmāṃsā concept of
Anupalabdhī. 10

মীমাংসা দৰ্শনৰ 'অনুপলব্ধি'ৰ ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা
কৰা।

- (f) Explain Śaṅkarācārya's concept of
Brahman. How does Śaṅkarācārya
distinguish between Brahman and Īśvara?
Discuss. 6+4=10

শঙ্কৰাচাৰ্যৰ ব্ৰহ্মৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। শঙ্কৰাচাৰ্যই
কিদৰে ব্ৰহ্ম আৰু ঈশ্বৰৰ মাজত পাৰ্থক্য নিকপণ কৰিছে?
আলোচনা কৰা।

- (g) How does Rāmānuja explain the relation
of Brahman and Jīva? Discuss. 10

ৰামানুজ ব্ৰহ্ম আৰু জীৱৰ সম্বন্ধ কিদৰে ব্যাখ্যা কৰিছে?
আলোচনা কৰা।

- (h) What is the etymological meaning of
the word 'Bhakti'? Explain different types
of Bhakti as found in Śaṅkaradeva's
philosophy. 2+8=10

'ভক্তি' শব্দৰ ব্যুৎপত্তিগত অৰ্থ কি? শঙ্কৰদেৱৰ দৰ্শনত
পোৱা মতে ভক্তিৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
